

Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης (ΚΥΠ ΘΕ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431026	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Κατ' επιλογή υποχρεωτικό/ ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC139/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρασ του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- κατανοήσουν τις ιστορικές διαδικασίες διαμόρφωσης της σημερινής παγκόσμιας οικονομίας.
- εξοικειωθούν με την ιστορία και τον χαρακτήρα των θεσμών παγκόσμιας διακυβέρνησης.
- αποκτήσουν μια ιστορικοποιημένη και κριτική οπτική στην διαδεδομένη χρήση της έννοιας της παγκοσμιοποίησης στην σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες.
- έρθουν σε επαφή με τα βασικά ρεύματα ιδεών στην κοινωνική θεωρία που προσπαθούν να αποτυπώσουν τα φαινόμενα διεθνοποίησης της οικονομίας, της πολιτικής, του πολιτισμού και των κοινωνικών σχέσεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Παραγωγή νέων επιστημονικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα «Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης» αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών-τριών του τμήματος με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στο χώρο των κοινωνικών επιστημών αναφορικά με την νοηματοδότηση της έννοιας της παγκοσμιοποίησης. Μέσα από την εστίαση στις βασικές παραδόσεις της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας το μάθημα αποπειράται να σκιαγραφήσει τις βασικές όψεις των μετασχηματισμών των σύγχρονων κοινωνιών σε παγκόσμιο επίπεδο, στα βασικά πεδία της οικονομίας, της πολιτικής και του πολιτισμού.

Στη δημόσια σφαίρα η έννοια της «παγκοσμιοποίησης» χρησιμοποιείται εν πολλοίς για να περιγράψει τις πολιτισμικές αλλαγές που υφίστανται «τοπικές» κοινωνίες με τρόπο εξωτερικό και παθητικό. Στο παρόν μάθημα, ωστόσο, θα ασχοληθούμε πρωτίστως με τα υπό διαμόρφωση χαρακτηριστικά της παγκόσμιας οικονομίας, με τις μορφές και με τους τρόπους με τους οποίους η πολιτική αποκτά διεθνοποιημένα χαρακτηριστικά και τα αποτυπώματα των παραπάνω διεργασιών στις σημερινές κοινωνικές σχέσεις καθώς και στις μορφές πολιτισμικής παραγωγής.

Σε αυτό το πλαίσιο το μάθημα είναι δομημένο σε δύο διακριτές θεματικές ενότητες. Στην πρώτη θα προσπαθήσουμε να εστιάσουμε στην ιστορικότητα των διαδικασιών διεθνοποίησης της οικονομίας και της πολιτικής, με ιδιαίτερη έμφαση στις διαδικασίες διαμόρφωσης της ελεύθερης διεθνοποιημένης αγοράς και στην δημιουργία των θεσμών παγκόσμιας διακυβέρνησης. Ταυτόχρονα θα προσπαθήσουμε να αποτυπώσουμε την ιστορία της χρήσης της έννοιας της παγκοσμιοποίησης και να εστιάσουμε σε εκείνους τους

μεταπολεμικούς θεωρητικούς, όπως ο Emmanuel Wallerstein και ο Karl Polanyi, που ενσωμάτωσαν στην οπτική τους την διαμόρφωση της παγκόσμιας οικονομίας ως βασικό παράγοντα συγκρότησης του νεωτερικού κόσμου. Στη δεύτερη ενότητα θα προσπαθήσουμε να εστιάσουμε στις διαφορετικές αποτυπώσεις αυτών των φαινομένων στην κοινωνική θεωρία μετά την περίοδο ανάδυσης της μεταμοντέρνας κοινωνικής θεωρίας. Συγκεκριμένα, ξεχωριστές θεματικές ενότητες θα αφιερωθούν στο έργο στοχαστών όπως ο Zygmunt Bauman, ο Fredric Jameson, ο Ulrich Beck, ο Anthony Giddens, ο Manuel Castells, ο John Urry, ο Armin Appadurai και ο George Ritzer.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Δια ζώσης παράδοση</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμα e-class</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφία</td> <td>69 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία γραπτής εξέτασης</td> <td>42 ώρες</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>150 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφία	69 ώρες	Προετοιμασία γραπτής εξέτασης	42 ώρες			Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις	39 ώρες													
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφία	69 ώρες													
Προετοιμασία γραπτής εξέτασης	42 ώρες													
Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Ελληνικά, Γραπτή εξέταση</p>													

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Αρίγκι, Τζιοβάννι (2014) *Τα μονοπάτια του κεφαλαίου: Δύση και ανατολή, κράτη αγορές και καπιταλισμός*, Αθήνα, Εναλλακτικές Εκδόσεις, 2014.

Appadurai, Arjun (2014) *Νεωτερικότητα χωρίς σύνορα: Οι πολιτισμικές διαστάσεις της παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.

Βαλλερστάιν, Ιμμάνουελ (1987) *Ιστορικός καπιταλισμός*, Αθήνα, Θεμέλιο.

Bauman, Zygmunt (2000) *Παγκοσμιοποίηση: οι συνέπειες για τον άνθρωπο*, Αθήνα, Πολύτροπον.

Bauman Zygmunt (2011) *Σπαταλημένες ζωές. Οι απόβλητοι της νεωτερικότητας*, Αθήνα, Κατάρτι.

Bauman Zygmunt (2011) *Ρευστή αγάπη. Για την ευσθραστότητα των ανθρώπινων δεσμών*, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο της Εστίας.

Bayly, A. Chris (2013) *Η γέννηση του νεωτερικού κόσμου (1780-1914)*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.

Baylis, John & Steve Smith (επιμ.) (2007) *Η παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής*, Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο.

Beck, Ulrich (1999) *Τι είναι παγκοσμιοποίηση*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη, 1999.

Beck, Ulrich (2015) *Κοινωνία της διακινδύνευσης. Καθ' οδόν προς μια νέα νεωτερικότητα*, Αθήνα, Πεδίο.

Brenner, Robert, (2006) *The Economics of Global Turbulence*, Λονδίνο, Verso, 2006.

Γκίντενς, Άντονι (2011) *Ο κόσμος των ραγδαίων αλλαγών: Πως επιδρά η παγκοσμιοποίηση στη ζωή μας*, Αθήνα, Μεταίχμιο.

Calhoun, Craig, (2007) *Nations Matter: Culture, History and the Cosmopolitan Dream*, Νέα Υόρκη, Routledge.

Castells, Manuel (2000) *The Rise of Network Society, The Information Age: Economy, Society and Culture, Vol. I*, Κέμπριτζ, Blackwell.

Cox, Robert (επιμ.) (1996) *Approaches to World Order*, Κέμπριτζ, Cambridge University Press.

Elliott, Anthony (2021) *Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία: Μια Εισαγωγή*, Αθήνα, Πεδίο.

Featherstone, Mike, Scott Lash & Ronald Robertson (επιμ.) (1996) *Global Modernities*, Λονδίνο, Sage.

Featherstone, Mike (επιμ.) (2009) *Global Culture: Nationalism, Globalization and Modernity*, Λονδίνο, Sage.

Frank, Andre Gunder (1991) *The Development of Underdevelopment*, Λονδίνο, Bethany Books, 1991.

Giddens, Anthony (2002) *Ο κόσμος των ραγδαίων αλλαγών. Πως επιδρά η παγκοσμιοποίηση στη ζωή μας*, Αθήνα, Μεταίχμιο.

Hardt, Michael & Antonio Negri (2002) *Αυτοκρατορία*, Αθήνα, Scripta.

Held, David & Anthony McGrew (2004) *Παγκοσμιοποίηση, αντι-παγκοσμιοποίηση*, Αθήνα, Πολύτροπον.

Harvey, David (2009) *Η κατάσταση της μετανεωτερικότητας*, Αθήνα, Μεταίχμιο.

Harvey, David (2007) *Νεοφιλελευθερισμός: Ιστορία και παρόν*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη.

Hobsbawm, Eric (2008) *Παγκοσμιοποίηση, δημοκρατία και τρομοκρατία*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2008.

Jameson, Fredric (1999) *Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, Αθήνα, Νεφέλη.

Jameson, Fredric & Masao Miyoshi (επιμ.) (1998) *The Cultures of Globalization*, Νέα Υόρκη, Duke University Press.

- Jones, Andrew (2010) *Globalization: Key thinkers*, Λονδίνο, Polity Press.
- Κράουτς, Κόλιν (2006) *Μεταδημοκρατία*, Αθήνα, Εκκρεμές.
- Λιποβέτσκι, Ζιλ (2013) *Παγκοσμιοποίηση και υπερ-νεωτερικότητα: Κοσμοπολιτισμός και δυτική κουλτούρα*, Σκόπελος, Νησίδες.
- LiPuma, Edward & Benjamin Lee (2004) *Financial Derivatives and the Globalization of Risk*, Ντάρχαμ, Public Planet Books.
- Mann, Michael (2012) *The Sources of Social Power, Vol. 4*, Κέμπριτζ, Cambridge University Press.
- Mazower, Mark (2013) *Κυβερνώντας τον κόσμο*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.
- Mazower, Mark (2015) *Το μαγεμένο παλάτι των εθνών*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.
- McMichael, Philip (2012) *Development and Social Change*, Λος Άντζελες, Sage.
- Mittelman, James H. (επιμ.) (1996) *Globalization: Critical Reflections*, Μπούλντερ, Lynne Rienner Publishers.
- Osterhammel, Jurgen & Niels P., Petersson (2013) *Ιστορία της παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα, Αιώρα.
- Panich, Leo & Sam Gindin (2013) *The Making of Global Capitalism: The Political Economy of American Empire*, Λονδίνο, Verso.
- Petras, James & Henry Veltmeyer (2005) *Η παγκοσμιοποίηση χωρίς μάσκα*, Αθήνα, ΚΨΜ.
- Polanyi, Karl (2005) *Ο μεγάλος μετασχηματισμός*, Σκόπελος, Νησίδες, 2005
- Rodrik, Dani (2017) *Το παράδοξο της παγκοσμιοποίησης: Η δημοκρατία και το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας*, Αθήνα, Κριτική.
- Ritzer, George (1993) *The McDonaldization of Society*, Thousands Oaks, Pine Forge Press.
- Ritzer, George (1998) *The McDonaldization Thesis*, Λονδίνο, Sage.
- Ritzer, George & Stepnisky, Jeffrey (2020) *Σύγχρονη Κοινωνιολογική Θεωρία*, Αθήνα, Κριτική.
- Rostow, Walt Whitman (1990) *The Stages of Economic Growth*, Κέμπριτζ, Cambridge University Press.
- Σάσεν, Σάσκια (2011) *Κοινωνιολογία της παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα, Μεταίχμιο.
- Scholte, Jan Aart (2005) *Globalization: A Critical Introduction*, Νέα Υόρκη, Palgrave.
- Sklair, Leslie (1995) *Sociology of the Global System*, Λονδίνο, Prentice Hall Harvester Wheatsheaf.
- Urry, John (2003) *Global Complexity*, Κέμπριτζ, Polity Press.
- Urry, John (2007) *Mobilities*, Κέμπριτζ, Polity Press.
- Χαραλάμπης, Δημήτρης (1998) *Δημοκρατία και παγκοσμιοποίηση*, Αθήνα, Ίδρυμα Σάκη Καραγιωργα.
- Wagner, Anne-Catherine (2008) *Οι κοινωνικές τάξεις στην παγκοσμιοποίηση*, Αθήνα, Πολύτροπον.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Globalizations, Theory Culture and Society, Public Culture, Mobilities κ.α.